

ເຮົາຮັກກັນບໍ່ໄດ້

ວັນນະຄະດີຮ່ວມສະໄຫມ

ໂດຍ ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ບັນນາທິການ

ດາຣາ ກັນລະຍາ

ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ

ຮູບປະກອບ

ແພງ ຜາຟອງ

ທະບຽນ ອະນຸຍາດ

10172/ຖວ.ກພ

ຈຳນວນ

3000 ຫົວ

ພິມທີ່

ຈຳປາການພິມ

2002 © ສະຫງວນ ລິຂະສິດ ອຸດົມພອນ ບຸນຍາວົງ
ຕາມຫຼັກການລິຂະສິດສາກົນ ແລະມາລະຍາດຕາມທຳນຽມ ຫ້າມນຳໃຊ້ ກ່າຍ
ລອກລຽນ ທຸກບົດ ທຸກຂໍ້ຄວາມ ທີ່ຈັດພິມໃນປື້ມຫົວນີ້. ສຳລັບການນຳໃຊ້ ເພື່ອ
ການສຶກສາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກຜູ້ຖືລິຂະສິດ.

ອອກແບບ ຈັດພິມ ແລະຈຳຫນ່າຍ

ດອກເກດ ຈັດພິມ

ອາຄານ ພານິດສີຫອມ ເລກທີ 006, ຊັ້ນ 1 ຫ້ອງ 1B / 02

ຖະໜົນຫລວງພະບາງ, ບ້ານສີຫອມ, ເມືອງຈັນທະບູລີ,

ຕູ້ ປ.ນ. 230 ວຽງຈັນ, ສ.ປ.ປ.ລາວ

ໂທ (856 21) 24 1123, e-mail: dokked@veetoo.net

ວຽງຈັນ ສ.ປ.ປ.ລາວ

ສາລະບັນ

ຄໍານໍາຂອງຜູ້ຈັດພິມ	ກ
ແປດເລື່ອງສັ້ນ ຂອງ ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ: <i>ຊຸດຜົນສະທ້ອນ ຂອງສິງຄາມ</i>	ຄ
ລົມແລ້ງ	2
ດອກໄມ້ທີ່ໄຮ້ຄ່າ	18
ສຽງສະອິ້ນຈາກວຽງພູຄາ	28
ເຮົາຮັກກັນບໍ່ໄດ້	36
ເດືອນດັບທີ່ວຽງຈັນ	59
ລາຄາຂອງຄວາມຕາຍ	67
ສຽງຈາກທົ່ງໄຫຫີນ	75
ປະກອບສ່ວນ	85
ຊີວະປະຫວັດໂດຍຫຍໍ້	93

ຄຳນຳຂອງຜູ້ຈັດພິມ

ໃນອຸທິຍານອັກສອນ ນັບແຕ່ຊຸມປາຍປີ 1960 ມາຮອດ 2000 ນັກອ່ານທັງຫລາຍ ຍັງຄົງຈື່ຈຳ ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ ຫລື ແລງ ພູຜາເງິນ ເຈົ້າຂອງແນວການຂຽນທີ່ອ່ານງ່າຍ ແຕ່ກິນໃຈເລິກ. ອຸທິນ ມັກໃຊ້ປະໂຫຍກສັ້ນໆ ຊື່ຕົວລະຄອນແບບລາວໆ ແຕ່ແປກຕ່າງ ເນື້ອໃນກວມໄປທຸກຂົງເຂດຊີວິດ ຄົນ ສັດ ແລະຕົ້ນໄມ້ ທຸກເລື່ອງມີຄະຕິເຕືອນໃຈແອບແຝງ ແລະຊວນຄິດ. ບົດເລື່ອງຂອງ ອຸທິນ ໄດ້ຮັບການແປ ແລະເຜີຍແພ່ໃນຕ່າງປະເທດ ຄື: ຊຸດ ປາຄໍ່ໂລພາ (13 ເລື່ອງ) ປີ 1987 , ຈັດພິມ ໂດຍ ມູນນິນິ ສະຖຽນ ໂກເສດ - ນາຄະປະທິບ ປະເທດໄທ, ແພງແມ່ (12 ເລື່ອງ, ຊື່ເປັນພາສາໄທວ່າ "ເມື່ອແມ່ຈາກໄປ" 1992, ສຳນັກພິມ ແມ່ຄຳຜາງ, ປະເທດໄທ ແລະເປັນພາສາອັງກິດ ຊື່ Mother's Beloved (14 ເລື່ອງ) ໂດຍສຳນັກພິມ ມະຫາວິທະຍາໄລ ວໍຊິງຕັນ (University of Washington Press) ປີ 1998 ທີ່ສະຫະລັດອາເມລິກາ. ນອກນັ້ນ ບາງເລື່ອງ ກໍໄດ້ແປເປັນພາສາຫວຽດນາມອີກ. ນັກອ່ານຕ່າງປະເທດ ມີໂອກາດ ໄດ້ຮູ້ຈັກສັງຄົມລາວ ວັດທະນະທຳລາວ ຜ່ານເລື່ອງສັ້ນຮ່ວມສະໄຫມ ຈາກປື້ມເລື່ອງ "ແພງແມ່" ຂອງ ອຸທິນ ນີ້ ພໍສົມຄວນ.

ບໍລິສັດ ດອກເກດ ພາກພູມໃຈ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໄດ້ຈັດພິມເລື່ອງສັ້ນທັງເກົ່າ ແລະໃໝ່ ຂອງ ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ. ປື້ມທີ່ທ່ານຖືຢູ່ໃນມືນີ້ ຈະຊ່ອຍເຕືອນຄວາມຊົງຈຳຂອງທ່ານຜູ້ອ່ານ ໃຫ້ຫວນຄືນເຖິງວັນເວລາທີ່ຜ່ານກາຍມາແລ້ວ 3 - 4 ທົດສະວັດ ແຕ່ຫາກຍັງເປັນບົດຮຽນສອນໃຈ ແລະຕັກເຕືອນ ໃຫ້ເຮົາ - ທ່ານ ໄດ້ຄິດຄຳນຶງເຖິງຫນ້າທີ່ຂອງເຮົາ

ຕໍ່ຄອບຄົວ ສັງຄົມ ປະເທດຊາດ ເພື່ອນມະນຸດ ຕໍ່ສັດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ.
ເຊິນພົບກັບຄວາມງາມ ໃນພາສາ ແລະການບັນຍາຍ ທີ່ອາດຕ້ອງໃຈ
ທ່ານ ຂອງ ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ.

ວຽງຈັນ 20 ກັນຍາ 2002

ດາຣາ ກັນລະຍາ

ບັນນາທິການ

ແປດເລື່ອງສັ້ນ ຂອງ ອຸທິນ ບຸນຍາວິງ ຊຸດ ຜົນສະທ້ອນຂອງສົງຄາມ

ພາວະສົງຄາມທີ່ຍຶດເຍື້ອ ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມ ກໍ່ຄືແມ່ຍິງ ເດັກນ້ອຍ ແລະຊາວໜຸ່ມທົ່ວໄປ ໃນຕົວເມືອງ ແລະຊົນນະບົດ ປະສົບຊາຕາກໍາ ແຕກ ຕ່າງກັນ ເລື່ອງຕ່າງໆທີ່ຂຽນໃນລະຍະຫ່າງກັນກວ່າ 20 ປີ ນີ້ ສະ ທ້ອນພາບຜູ້ຄົນຫລາກຫລາຍຊີວິດ ນ້ຳຕາ ແລະສຽງຫົວ ເປັນສິ່ງທີ່ ຫລີກບໍ່ໄດ້.

ເຖິງຈະບໍ່ຂຽນກ່າວປະນາມສົງຄາມໂດຍກົງ ແຕ່ເລື່ອງສັ້ນຈຳນວນ ຫນຶ່ງ ຂອງ ອຸທິນ ກໍ່ເລົ່າເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ ຂອງແມ່ ຍິງລາວ ຊົນຊັ້ນຜ້ານກາງ ແລະທຳມະດາໃນຂົງເຂດວຽງຈັນ ແລະຕ່າງ ແຂວງ. ຂະນະທີ່ການຕໍ່ສູ້ທາງດ້ານການເມືອງ ແລະກຳລັງອາວຸດພວມ ດຳເນີນໄປຢ່າງຂັ້ນໜຶ່ງ ລະຫວ່າງກຳລັງຝ່າຍຂວາ ແລະຝ່າຍ ປະຕິວັດ ນັບແຕ່ປາຍຊຸມປີ 1960 ເຖິງ 1972, ອຸທິນ ຍັງຢູ່ໃນໄວໜຸ່ມ ແລະຫາ ກຳກ້າວເຂົ້າສູ່ສັງວຽນອັກສອນ. ເຂົາພະຍາຍາມເລົ່າເຖິງສິ່ງທີ່ ເກີດຂຶ້ນ ພາຍໃຕ້ແຮງຫນີບເຕັງ ແລະການຂົ່ມຂູ່ ຕາມແບບຜະເດັດການ ທະຫານ ດັ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນຫລາຍໆປະເທດໃນໂລກ. ເລື່ອງທັງຫລາຍ ຊີ້ບອກວ່າ ສົງຄາມໄດ້ສ້າງຄວາມເດືອດຮ້ອນ ຄວາມທຸກໃຈ ຍ້ອນການ ພັດພາກ ການສູນເສຍຢ່າງໃດ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ຍິງຊາວຊົນ ນະບົດ ແລະເດັກນ້ອຍຕາດ້າງ.

ເລື່ອງສັ້ນ 4 ເລື່ອງ ຄື "ລົມແລ້ງ, ດອກໄມ້ທີ່ໄຮ້ຄ່າ, ສຽງສະອັ້ນ ຈາກວຽງພູຄາ, ແລະ ເຮົາຮັກກັນບໍ່ໄດ້ " ຈາກໂຮມເລື່ອງ ສັ້ນຊຸດ

ດຽວກັນ ລ້ວນແຕ່ ສະເໜີ ສະພາບຜົນສະທ້ອນ ໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ຂອງສິ່ງຄາມຕໍ່ແມ່ຍິງລາວ ເອື້ອຍນ້ອງ ທັງໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ຜູ້ຕ້ອງຜະເຊີນກັບຄວາມກົດດັນທາງສັງຄົມ ບໍ່ວ່າ "ຈັນ ແດງ" (ລົມ ແລ້ງ) ຫລື "ບຸນທາ" (ສຽງສະອິ້ນ ຈາກວຽງພູຄາ) ທີ່ຕ້ອງ ດື່ນຮົນ ຫາລ້ຽງຕົນເອງ ແລະ ລູກ ຕ້ອງຝົນໃຈຮັບສະພາບການ ເປັນເມຍ ນ້ອຍ ເປັນເມຍລັບ ຂອງນາຍທະຫານ ຫລື "ພອນ" ສາວນ້ອຍລູກກໍ່າ ພ້າ ທີ່ຕົກເປັນໂສເພນີ ທັງໆທີ່ບໍ່ປາຖະຫນາ (ເຮົາຮັກກັນບໍ່ໄດ້) ແລະ ຕ້ອງຕົກເປັນເຫຍື່ອແຫ່ງໂລກີ ທັງໆທີ່ພະຍາຍາມທີ່ສຸດແລ້ວ. ຊີ ວິດຂອງສາວນ້ອຍຄົນນີ້ ເປັນຕົວແທນຂອງແມ່ຍິງສາວຊາວນະບົດ ແລະ ໃນເມືອງທີ່ພາດທ່າເສຍທີ່ດ້ວຍຄວາມອ່ອນຕໍ່ໂລກ. ເລື່ອງສິ້ນ ເລື່ອງ ນີ້ ຄ້າຍກັບໄດ້ຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ ເຮົາຈະໃຫ້ໂອກາດພວກເຂົາແນວໃດ ?

ເມື່ອມີສິ່ງຄາມ ຜູ້ຊາຍທີ່ອອກຈາກບ້ານ ບໍ່ວ່າໄປແນວຫນ້າ ຫລື ໄປປະຕິບັດພາລະກິດອື່ນ ຢູ່ຫ່າງໄກຄອບຄົວ ປ່ອຍໃຫ້ແມ່ຍິງເປັນຝ່າຍ ແບບຫາບຄວາມທຸກລະຫົມ ທັງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ. "ຈັນແດງ" ຢູ່ ແກ່ນທ້າວ ກັບພໍ່ແມ່ ເອົາຜົວບໍ່ທັນຮອດປີ ຜົວທີ່ເປັນທະຫານ ກໍ່ຈາກ ໄປແນວຫນ້າ ເມື່ອລູກຄົນທຳອິດ ຍັງຢູ່ໃນທ້ອງ ເວລາຜ່ານໄປສອງປີ ກວ່າ ຜົວກໍ່ຍັງບໍ່ກັບມາ ແຕ່ລະມື້ແຕ່ລະວັນ ນາງຕ້ອງລໍຄອຍຢູ່ດ້ວຍ ຄວາມຫວັງວ່າ ມື້ນຶ່ງຜົວຈະກັບມາ ແຕ່: "ອ້າຍຄົນໃຈບາບ ປ່ອຍໃຫ້ ນ້ອງຄອຍລົມໆແລ້ງໆ ແລ້ວອ້າຍກໍ່ທຳລາຍຄວາມຫວັງ ຂອງນ້ອງ ສົມມຸດວ່າ ນ້ອງເອົາຜົວໃຫມ່ ຕອນອ້າຍຈາກໄປ ອ້າຍຈະຄິດແນວໃດ.... ເຮົາຮັກກັນ ແຕ່ງດອງກັນ ແລ້ວອ້າຍກໍ່ຈາກໄປ ຕອນນັ້ນນ້ອງຖືພາ ທ້ອງໃຫຍ່ ນ້ອງ ທຸກໃຈທີ່ສຸດ ທີ່ຂາດອ້າຍ ຜູ້ເປັນ ທີ່ເພິ່ງຍາມຄັບຂັນ ແຕ່ກໍ່ພະຍາຍາມ ເຮັດໃຈດີໆໄວ້..." ລົມແລ້ງ ກະແສສຸດທ້າຍພັດມາ ເຮັດໃຫ້ອາກາດຍາມໄກ້ຄ່ຳ ເຢັນສະບາຍ ການຄອຍຖ້າສຳລັບມື້ນີ້ ໄດ້ສິ້ນ ສຸດລົງດ້ວຍຄວາມວ່າງເປົ່າ ເຫມືອນດັ່ງທຸກມື້ທີ່ຜ່ານມາ.

ຊີວິດຂອງ ຈັນແດງ ກໍຄືກັບຊີວິດຂອງ ແມ່ຍິງລາວໃນຊົນນະບົດ ບໍ່ຮູ້ວ່າ ອີກຈັກຮ້ອຍຈັກພັນ ເຊິ່ງບາງຄົນອາດ ທົນທຸກທົນວຽກ ຫນັກບໍ່ໄດ້ ຕ້ອງຫາທາງອອກ ແບບໃໝ່ ດັ່ງ "ຊ່າວຽງ" (ດອກໄມ້ ທີ່ໄຮ້ຄ່າ) ຫລື ຖືກບີບບັງຄັບ ໃຫ້ເປັນເມຍນ້ອຍ ດັ່ງ "ບຸນທາ". ແມ່ຍິງທັງສີ່ຄົນ ໃນເລື່ອງສັນຍຸກ 60 ກວ່າ ຂອງອຸທິນ ຕົກເປັນເຫຍື່ອ ຂອງພາວະສົງຄາມຄົນລະແບບ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂຕ່າງກັນ ມັນເປັນເລື່ອງທີ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ຫລືທີ່ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ແລະຈະຕ້ອງເກີດ ຖ້າມີສົງຄາມ.

"ເດືອນດັບທີ່ວຽງຈັນ" ຂຽນຂຶ້ນພາຍຫລັງທີ່ຊ່າວຽງຈັນ ຜ່ານສົງຄາມກາງເມືອງມາສິດໆຮ້ອນໆ ໃນຊຸມທ້າຍປີ 60 ເວລານັ້ນ ຜູ້ຄົນມີຄວາມລະແວງສົງໄສຕໍ່ກັນ ຜູ້ຮ້າຍຊາຍໂຈນ ບໍ່ເກງກົວກົດຫມາຍ ບັນຍາກາດບໍ່ຫນ້າໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ ຄອບງວ່າໄປທົ່ວ, ນ້ຳໃຈໄມຕີຂອງຜູ້ຄົນນັບມື້ຫາຍາກ, ອີກຄັ້ງຫນຶ່ງ ທີ່ຜູ້ຂຽນ ຍິບຍົກເອົາສະພາບການນີ້ ຂຶ້ນມາເລົ່າ ໃຫ້ເປັນເລື່ອງຕະຫລົກເບົາອາລົມ ແຕ່ກໍອາດເປັນການບອກເຕືອນວ່າ ຢ່າໃຫ້ເກີດສະພາບຫນັກຫນ່ວງກວ່ານີ້ເລີຍ ເພາະຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຄົນເຮົາຄົງບໍ່ມີໄມຕີໃຫ້ກັນອີກແລ້ວ.

"ລາຄາຂອງຄວາມຕາຍ" (ໄຜ່ຫນາມ, ກໍລະກົດ, 1972) ຂຽນໃນລະຍະສຸດທ້າຍຂອງ ການຖິ້ມລະເບີດ ໃສ່ດິນແດນພາກເໜືອຂອງລາວ ໂດຍຍົນອາເມລິກາ ພາຍໃຕ້ສະພາບຫນັກຫນ່ວງແບບນີ້ ຄອບຄົວພັດພາກຈາກກັນ ພໍ່ບໍ່ເຫັນລູກ - ລູກບໍ່ຮູ້ຫນ້າພໍ່. "ນາງທອງສີ" ກໍເປັນຄົນຫນຶ່ງໃນຈຳນວນແມ່ຍິງລາວ ບໍ່ຮູ້ທີ່ໃດຕໍ່ທີ່ໃດຄົນ ເມື່ອອົດທົນກັບຄວາມທຸກຍາກບໍ່ໄຫວ ນາງຈຶ່ງຕັດສິນໃຈນຳໄປຫາຜົວ ທີ່ເປັນທະຫານເຮັດວຽກ ຢູ່ເມືອງສຸ້ຍ ແຂວງຊຽງຂວາງ ທັງໆທີ່ມີສິດຂຶ້ນຍົນລ້າໆ ເພື່ອເດີນທາງໄປຫາຜົວ ແຕ່ນາງກັບລູກນ້ອຍສາມຄົນກໍບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນຍົນ ເພາະບໍ່ສາມາດຜ່ານດ່ານ "ພາສີມິດ" ທີ່ທ່ານນາຍຮ້ອຍຕັ້ງຂຶ້ນ. ນາງ ທອງສີ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນໃຈຈາກທ່ານນາຍຮ້ອຍ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ພະຍາຍາມ

ສະເໜີເງິນຈໍານວນເລັກນ້ອຍ ແຕ່ຖືກປະຕິເສດ. ໃນທີ່ສຸດ ນາງກັບລູກ
ກໍໄດ້ຂຶ້ນຍົນ. ເລື່ອງມັນໜ້າຈະສຸດແລ້ວ ເພາະນາງໄດ້ຂຶ້ນຍົນ ສົມຄວາມ
ຕັ້ງໃຈ ແຕ່ນັກຂຽນພິກັ້ນສະຖານະການໃຫ້ຜູ້ອ່ານໄດ້ຫົວ ແບບໜ້າໃຈ
ວາດໃດວາດໜຶ່ງ ເມື່ອຍົນທີ່ນາງທອງສີ ກັບລູກຄວນ ຈະໄດ້ນັ່ງໄປນັ້ນ
ປະສົບອຸບັດເຫດຕົກ ຜູ້ໂດຍສານທັງຫມົດເສຍຊີວິດ ໂຮມທັງຊື່ ນາງ
ທອງສີ ກັບລູກສາມຄົນນໍາ ຈຶ່ງເປັນອັນວ່າ ເງິນຈໍານວນໜ້ອຍດຽວ ທີ່
ນາງພະຍາຍາມວ່າຈ້າງນາຍຮ້ອຍນັ້ນ ຊື້ຄວາມຕາຍບໍ່ໄດ້ !

ນັກຂຽນໃຊ້ສໍານວນສຽດສີການກິນສິນບົນ ຂອງນາຍທະຫານຂຶ້ນ
ນາຍຮ້ອຍ ພາຍໃຕ້ ລະບອບເກົ່າຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະກ້າຫານ ດັ່ງວ່າ:
"ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີວ່າ ທ່ານນາຍຮ້ອຍ ຮັບສິນບົນຈາກຄົນໂດຍສານ ສັງ
ເກດຈາກເພິ່ນເວົ້ານົວຫົວມ່ວນ ແລະຕ້ອນຮັບພວກພໍ່ຄ້າ ແມ່ຄ້າ ດ້ວຍ
ອາລົມດີ. ທ່ານນາຍຮ້ອຍ ມາປະຈໍາການຢູ່ບ່ອນນີ້ໄດ້ຫົກເດືອນ ເພິ່ນກໍມີ
ລົດຈັກຄັນໃໝ່ ຂີ່ເຈັດຊ້າຍເຈັດຂວາ ສູບຢາລາຄາແພງ ເຂົ້າ ຮ້ານອາ
ຫານ ສັງແບບບໍ່ອັນ ແລະເມົາເກືອບທຸກແລງ". ຄໍາປັນຍາຍເຖິງຄົນກິນ
ສິນບົນ ຂ້າງເທິງນີ້ ຍັງຄົງໃຫ້ພາບບຸກຄົນ ເຊິ່ງອາດມີຢູ່ໃນ ທຸກຍຸກທຸສະ
ໄຫມ ຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງສິຈິງ.

ໃຜຮູ້ກໍຄົງປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ວ່າ ລະເບີດຕົກຄ້າງ ທີ່ບໍ່ທັນແຕກຢູ່ລາວ
ແມ່ນພະຍາມັດຈຸລາດທີ່ຂົ່ມຂູ່ຊີວິດຜູ້ຄົນ ບໍ່ວ່ານ້ອຍຫລືໃຫຍ່ ຍິງຫລື
ຊາຍ. ມັນເປັນອຸປະສັກຕົວຮ້າຍກາດ ຕໍ່ການພັດທະນາບຸກເບີກທີ່ດິນ
ເພື່ອການກະສິກໍາ ຢູ່ໃນຫລາຍແຂວງພາກເໜືອ ແລະໃຕ້ ໂດຍສະ
ເພາະ ແຂວງຊຽງຂວາງ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ໄດ້ຮັບການ
ຊ່ອຍເຫລືອຈາກຫລາຍປະເທດ ເພື່ອທໍາລາຍ ແລະກູ້ລະເບີດເຫລົ່າ
ນັ້ນອອກ.

ເລື່ອງສັ້ນ "ສຽງຈາກທົ່ງໄຫທິນ" ຂອງ ອຸທິນ ທີ່ຂຽນ ແລະ
ພິມໄວ້ແຕ່ປີ 1978 (ສຽງເອິ້ນຂອງໃຜ, 1978) ເປັນສຽງຮຽກເອິ້ນໂດຍ

ກົງ ໃຫ້ທຸກຄົນຫັນມາພິຈາລະນາເຖິງຜົນເສຍຫາຍຈາກສົງຄາມ ແລະ
ມັນບໍ່ພຽງແຕ່ຮຽກຮ້ອງຫາຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຄົນໃນປະເທດລາວ
ເທົ່ານັ້ນ. ເມື່ອເລື່ອງນີ້ພິມອອກໃນປີ 1978 ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຂອງ *ອົງ ການ
ມິດຕະພາບລາວ ແຄວກເກີ້* (Quaker Service, Laos) ຂອງ
ອາເມລິກາ ໄດ້ຕິດຕໍ່ມາຂໍພົບຜູ້ຂຽນ ໂດຍເຂົ້າໃຈວ່າ ເລື່ອງນີ້ຂຽນຈາກ
ຄວາມຈິງ ເຊິ່ງຜູ້ຂຽນກໍໄດ້ບອກວ່າ ມີເຄົ້າມູນຄວາມເປັນຈິງ. ຈາກນັ້ນ
ພະນັກງານທັງສອງ (ຄືນາງ *ຊາເກີລິນ ຊາຍົງ ກັບ ທ່ານ ໂຣເຊີ ຣັມຟ໌*)
(Jacqueline Chagnon and Roger Rumph) ຂອງອົງ
ການນີ້ ຈຶ່ງນຳເອົາເລື່ອງນີ້ໄປເຜີຍແຜ່ ແລະໃນທີ່ສຸດໄດ້ຊ່ອຍ
ໃຫ້ມີການແປອອກເປັນພາສາອັງກິດ ແລ້ວຈັດພິມອອກຮ່ວມກັບເລື່ອງ
ອື່ນໆໃນປຶ້ມຊື່ "ແພງແມ່" ຫລື *Mother's Beloved* ຈັດພິມ
ໂດຍສຳນັກພິມ ມະຫາວິທະຍາໄລ ວໍຊິງຕັນ (University of
Washington Press) ສະຫະລັດອາເມລິກາ 1999. ຍ້ອນວ່າເນື້ອ
ເລື່ອງກ່ຽວຂ້ອງ ກັບອາເມລິກາ ຜູ້ມີສ່ວນກໍ່ສົງຄາມຢູ່ລາວໂດຍກົງ
ຜູ້ອ່ານບາງຄົນ ອາດຈະຮູ້ສຶກຄືກັບວ່າ ພວມອ່ານບົດສາລະຄະດີຢູ່.
ຕົວລະຄອນເອກທີ່ຊື່ "ໄມແດງ" ບໍ່ຈະແຈ້ງ ໂດດເດັ່ນ ບໍ່ມີການຜັນລະນາ
ລະອຽດວ່າອາຍຸ ເທົ່າໃດ ໜ້າຕາເປັນຢ່າງໃດ ແຕ່ຜູ້ອ່ານຈະຮັບຮູ້ເອງ
ວ່າ ເຂົາຍັງໜຸ່ມ ມີອະນາຄົດ ເປັນຜູ້ມີຄວາມຮັກບ້ານເກີດເມືອງນອນ
ແລະຍັງຢາກມີຊີວິດຢູ່ຕໍ່ໄປ. ເວົ້າງ່າຍໆກໍຄື ໃນເລື່ອງສັ້ນໆພຽງສາມ
ໜ້າເຈ້ຍນັ້ນ ອຸທິນ ປ່ອຍໃຫ້ຜູ້ອ່ານດຳເນີນເລື່ອງຕໍ່ເອງໄດ້. ຂຸມລະເບີດ
ຈຳນວນມະຫາສານ ລະເບີດຕົກຄ້າງ ຊາກລົດຖັງຊາກປືນໃຫຍ່ ທີ່ຍັງ
ຢາຍກະຈາຍຢູ່ບົນຜືນແຜ່ນດິນຊຽງຂວາງ ເປັນຄືຄວາມຕາຍຕິດຕາມ
ດັ່ງເງົາ ເປັນບາດແຜ ເລິກນັ້ນ ອາດຖືກວັນເວລາ ສາຍລົມ ແສງແດດ
ນ້ຳຝົນເຊິ່ງລ້າງ ຫັບຖືມຮ່ອງຮອຍໄປໃນມື້ໃດມື້ໜຶ່ງ ແລ້ວຄວາມເຈັບ
ປວດເຫລົ່ານັ້ນກໍຄ່ອຍໆ ຈາງຈິດ ແລະຫລົງລືມໄປ. ຜູ້ຄົນເກີດໃໝ່ໃຫຍ່

ລຸນ ບໍ່ອາດສໍານຶກເຫັນສິ່ງເຫລົ່ານັ້ນອີກແລ້ວ ແຕ່ສິ່ງທີ່ບັນທຶກຢູ່ໃນ "ສຽງ
ຈາກທົ່ງໄຫຫີນ" ຄົງເປັນ ພະຍານຄວາມເຈັບປວດ ແຫ່ງອະດີດຕະການ
ໃນຈຸດນີ້ ນັບວ່ານັກຂຽນໄດ້ໃຊ້ຄອງປາກກາຂອງເຂົາ ຮັບໃຊ້ແຜ່ນ
ດິນເກີດຢ່າງຫັນການ.

ຄວາມເສຍຫາຍຈາກສົງຄາມ ເປັນສິ່ງທີ່ຫລີກເວັ້ນບໍ່ໄດ້ ແຕ່ກໍແມ່ນ
ສົງຄາມນັ້ນເອງ ທີ່ສ້າງວິລະກໍາ ຫລື ວິລະຊົນ . "ປະກອບສ່ວນ" (ແຮງ
ໃຈ, 1990) ກໍເປັນອີກເລື່ອງໜຶ່ງ ທີ່ພົວພັນກັບສົງຄາມ ແຕ່ຜູ້ຂຽນບໍ່ໄດ້
ປະນາມສົງຄາມນັ້ນ ກົງກັນຂ້າມ ມັນຄ້າຍໆກັບປຸກກະແສຊາດນິຍົມຫລື
ນ້ຳໃຈຮັກຊາດໃຫ້ຕື່ນຂຶ້ນໃນຫົວໃຈ ຂອງຄົນທຸກຊົນຊັ້ນ ແມ່ນແຕ່ "ຊ່າງ
ແປງເກີບ" ຜູ້ຫາເຊົ່າກິນຄ່າກໍຍັງຢາກມີສ່ວນປະກອບ ຢູ່ໃນພາລະກິດ
ປ້ອງກັນຊາດ ເມື່ອເຖິງຄາວຈໍາເປັນ. ຜູ້ຂຽນສັນຫາເລື່ອງມາສ້າງກໍາ
ລັງໃຈໃຫ້ແກ່ທຸກຊັ້ນຄົນໃນຊາດ ບໍ່ວ່າເຂົາຈະຮັ່ງມີ ຫລືຍາກຈົນ ເຂົາກໍ
ສາມາດປະກອບສ່ວນໄດ້. ພຽງແຕ່ວ່າ ສິ່ງທີ່ເຂົາໄດ້ເຮັດໄປນັ້ນ ມັນ
ອອກມາຈາກຄວາມຈິງໃຈ ຫລືບໍ່. ອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ນັກຂຽນ ພະຍາຍາມ
ບອກວ່າ ເມື່ອໃດເຮົາຮູ້ສຶກວ່າໄດ້ເຮັດຕາມຫນ້າທີ່ ແລະດ້ວຍຈິດສໍານຶກ
ອັນດີແລ້ວ ເຮົາຍ່ອມມີຄວາມສະບາຍໃຈ ດັ່ງ ຊ່າງແປງເກີບຜູ້ທຸກຍາກ
ຮູ້ສຶກໂລ່ງໃຈ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເກັບເງິນຄ່າແປງເກີບນໍາບໍ່າວທະຫານຂາກຸດ.

ໂດຍສະຫລຸບແລ້ວ ເລື່ອງສັ້ນຂອງ ອຸທິນ ຊຸດນີ້ ໃຫ້ທັງຄວາມບັນ
ເທີງ ດ້ານພາສາສໍານວນ ໂຄງເລື່ອງທີ່ຫລາກຫລາຍແຝງຄະຕິເຕືອນ
ໃຈ ແລະຫລັກມະນຸດສະທໍາ ໂດຍວິທີນໍາສະເໜີແບບງ່າຍດາຍ ເລົ່າເຖິງ
ເຫດການ ຜົນສະທ້ອນຂອງສົງຄາມຕໍ່ຊີວິດຜູ້ຄົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ
ບໍ່ວ່າໃນຕົວເມືອງ ຫລືຊົນນະບົດ

ອາດຈະມີບາງຄົນ ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ ໃນເລື່ອງຊຸມປາຍປີ 60 ນັ້ນ
ຄໍາສັບສໍານວນທີ່ໃຊ້ ໃກ້ຫລືຄືກັບຄໍາໃນພາສາໄທ ນັ້ນກໍເປັນສິ່ງທີ່ຕັດສິນ
ຍາກ ເພາະຄໍາລາວ ກັບຄໍາໄທນັ້ນ ໃກ້ກັນຫລາຍ ແລະບາງຄໍາ ກໍ

ແມ່ນອັນດຽວກັນອ້ອຍຕ້ອຍ ເພາະທັງຄຳລາວ ແລະຄຳໄທ ຈຳນວນ
ຫລວງຫລາຍ ໄດ້ດັດແປງມາຈາກຄຳປາລີ ສັນສະກິດ ແລະຄຳຂະ
ເໝນ ຄືກັນ ເວັ້ນແຕ່ວ່າ ໃຜຈະໃຊ້ຫລາຍ ຫລື ນິຍົມຮູບແບບໃດເທົ່າ
ນັ້ນ. ເວົ້າຕາມຫລັກການແລ້ວ ການຂຽນການແຕ່ງວັນນະຄະດີ ບໍ່ສາ
ມາດຈຳກັດການໃຊ້ພາສາຢ່າງຕາຍຕົວໄດ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຄວາມພໍໃຈ
ນິຍົມ ຊົມຊອບຂອງຜູ້ອ່ານ ໃນສຳນວນໂວຫານຂອງຜູ້ຂຽນ ແລະ
ກາລະເວລາ ເທົ່ານັ້ນ ເປັນສິ່ງຕັດສິນ ເພາະການປະພັນ ຫລື ນັກຂຽນ
ແມ່ນຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະໃຫ້ກຳເນີດແກ່ ຄຳສັບສຳນວນໃໝ່ໆ ດັ່ງນັ້ນ ຍິ່ງ
ມີການຂຽນ ການປະດິດແຕ່ງ ມີນັກປະພັນຫລາຍເທົ່າໃດ ການໃຊ້ຄຳ
ເວົ້າສຳນວນ ໃນພາສານັ້ນໆ ກໍຍິ່ງຫລາກຫລາຍ ຈະເລີນຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ
ທັງນີ້ ຍ້ອນວ່າ ຂອບເຂດການໃຊ້ ການສ້າງຄຳຂະຫຍາຍກວ້າງອອກ
ຕາມຫົວຄິດປະດິດແຕ່ງຂອງບັນດານັກປະພັນນັ້ນເອງ.

ພວກເຮົາຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ເລື່ອງສັນຊຸດນີ້ ຈະມີສ່ວນໃນການປົກ
ປັກຮັກສາພາສາສຳນວນ ຄຳເວົ້າລາວ ແລະມີສ່ວນໃນການສ້າງສວນ
ອັກສອນລາວ ໃຫ້ມີສີສັນຫລາກຫລາຍ ແລະມີກິ່ນຫອມກ້ວໄປຊົ່ວກາ
ລະນານ.

ວຽງຈັນ ວັນທີ 8 ສິງຫາ 2002

ດວງເດືອນ ບຸນຍາວິງ

ເຮົາຮຽກຮ້ອງບໍ່ໄດ້

ໂດຍ ອຸທິນ ບຸນຍາວິງ

ແລ້ວນາງກໍນອນລົງຢູ່ຂ້າງອູ່ ເອົາມືໄກວໄປມາຊ້າງ
ແລະເຊືອບຫລັບໄປ.

ຈັນແດງ

ເປັນແມ່ຂອງເດັກນ້ອຍຜູ້ນີ້ ບິດາຖືກເກນ ເປັນທະ
ຫານ ແລະກໍາລັງປະຕິບັດງານຢູ່ແນວຫນ້າ ບິດາໄດ້
ຈາກ ໄປຕັ້ງແຕ່ເດັກຍັງຢູ່ໃນທ້ອງ ນັບເວລາ ກໍໄດ້ສອງ
ປີກວ່າແລ້ວ ແຕ່ເກີດມາເດັກ ບໍ່ເຄີຍເຫັນຫນ້າພໍ່ເລີຍ
ແລະບໍ່ຄິດວ່າຈະມີສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ຕື່ມອີກນອກ
ຈາກແມ່ ແມ່ຕູ້ ພໍ່ຕູ້ ຊຶ່ງເດັກເອີ້ນວ່າ ພໍ່ ແລ້ວກໍປ້າ
ແສນນ້ຳແພວ ແມວສີດຳ ແລະຫມາບັກກ່ານຫລັງ
ບາດ.

ຈັນແດງ ຫາລ້ຽງລູກດ້ວຍການຂາຍຜັກຂາຍເຂົ້າ
ລອດຊ່ອງ ແລະສິ່ງຂອງເລັກໆນ້ອຍໆ ເທົ່າທີ່ພໍ່ຈະຫາ
ມາຂາຍໄດ້ ພໍ່ເຖິງຍາມຝົນ ກໍເຮັດໄຮ່ໃສ່ນາຕາມ
ຫນ້າທີ່ຊາວຊົນນະບົດທົ່ວໄປ ຊຶ່ງຈະຫລີກເວັ້ນບໍ່ໄດ້ ໃນ
ເມືອງນ້ອຍໆເຊັ່ນ ແກ່ນທ້າວນີ້.

ນາງລ້ຽງລູກຖ້າຜົວ ຊຶ່ງໄດ້ໃຫ້ສັນຍາວ່າ ຈະຕ້ອງ
ກັບມາ ຫລັງຈາກໄປປະຕິບັດພາລະກິດຕາມຫນ້າທີ່
ຂອງລູກຜູ້ຊາຍສິ້ນສຸດລົງ.

ນາງແລະເຂົາຮັກກັນປານຈະກິນ ນາງຄອຍເຂົາ ດ້ວຍຫົວໃຈບໍລິສຸດ ແລະຄິດວ່າ ຕະຫລອດຊີວິດນີ້ ຈະ ມີພຽງເຂົາຄົນດຽວ ເປັນຄູ່ຮ່ວມຊີວິດ ຈະບໍ່ຂ້ອງກ່ຽວ ກັບຊາຍອື່ນໃດ ຕະຫລອດເວລາທີ່ເຂົາຈາກໄປ ຈິດໃຈ ຂອງນາງ ມີແຕ່ພາວະນາໃຫ້ເຂົາປອດໄພ ປາສະ ຈາກພະຍາດໂຮຄາທັງປວງ ທຸກແລງກ່ອນນອນ ນາງໄຫວ້ພະອະທິຖານ ຂໍໃຫ້ຄຸນພະພຸດ ພະທັມ ປົກ ປ້ອງຮັກສາເຂົາ ຂໍໃຫ້ເຂົາໄດ້ກັບມາຮ່ວມຊີວິດນຳກັນ ຕໍ່ໄປອີກ.

ນາງຈຳຄຳເວົ້າ ສຽງຫົວ ສຽງໄອ ຈຳອ້ອມກອດ ອາຍອຸ່ນ ແລະທຸກຢ່າງໃນຕົວເຂົາ ສຳລັບນາງ ເຂົາ ຈາກໄປແຕ່ຮ່າງກາຍທີ່ນັ້ນ.

ນາງຄິດເຫັນວັນທີ່ເຂົາເດີນທາງອອກໄປ ຈຳໄດ້ວ່າ ເຂົາຈັບເອົາພົກຜ້າ ແລ້ວມັດໃສ່ແອວ ນາງຍື່ນຫໍ່ເຂົ້າ ໃຫ້ເຂົາຮັບເອົາແລ້ວ ເດີມມາຕີບບຳ ຂອງນາງຄອຍໆ.

" ແດງ... ອ້າຍລາລະ ຢ່າເປັນຫວ່ງອ້າຍເລີຍ ຂໍ ໃຫ້ເຮັດໃຈດີໆໄວ້ ອ້າຍຈາກໄປດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ຖ້າບຸນເຮົາເຄີຍໄດ້ຮ່ວມກັນແຕ່ປາງກ່ອນ ຖ້າອ້າຍ ຍັງບໍ່ຕາຍ ເຮົາກໍຈະໄດ້ຢູ່ຮ່ວມກັນອີກ ຄິດວ່າອ້າຍ

ຈະຕ້ອງໄດ້ກັບມາຫານ້ອງແນ່ນອນ "

ແລ້ວເຂົາກໍລົງເຮືອນໄປ ນາງສະອິ້ນໄຫ້ ແນມຕາມຫລັງເຂົາໄປສຸດສາຍຕາ ຕອນນັ້ນ ນາງຖືພາໄດ້ຫ້າເດືອນເຕັມ.

ເຂົາເຂົ້າຮັບການອົບຮົມຢູ່ໄຊຍະບຸລີ ແລະໄດ້ສົ່ງຂ່າວມາໃຫ້ເມຍຊາບ ຫລັງຈາກອອກຈາກບ້ານໄປ ໄດ້ເດືອນປາຍ ນາງຕື່ນເຕັ້ນດີໃຈທີ່ຮູ້ຂ່າວວ່າ ເຂົາສະບາຍດີ ນາງໄດ້ສົ່ງແຈ່ວບອງ ຫມາກຂາມຫວານ ແລະຜ້າແພອີ່ໄປໄປໃຫ້ ຫລັງຈາກນັ້ນ ເປັນເວລາຫ້າເດືອນ ເຂົາກໍ່ງຽບໄປ ແລະມາຮູ້ຂ່າວ ອີກເທື່ອນຶ່ງວ່າ ກໍາລັງຢູ່ນ້ຳບາກ ນາງຮູ້ວ່າການຕິດຕໍ່ສົ່ງຂ່າວນັ້ນ ລຳບາກສຳລັບແກ່ນທ້າວ ເມືອງນ້ອຍໆເຊັ່ນນີ້ ການສົ່ງຈົດຫມາຍຈິ່ງຫລ້າຊ້າ ແລະສ່ວນຫລາຍຝາກມານຳຄົນເດີນທາງທີ່ຮູ້ຈັກກັນທໍ່ນັ້ນ.

ຈົດຫມາຍຈາກນ້ຳບາກ ເປັນສະບັບສຸດທ້າຍ ຫລັງຈາກນັ້ນ ຂ່າວຄາວຂອງເຂົາໄດ້ຫາຍໄປ ຈົນເຖິງດຽວນີ້ ກໍ່ເປັນເວລາສອງປີ ນາງຄິດວ່າ ເຂົາອາດຕາຍເສຍແລ້ວກໍ່ໄດ້ ເມື່ອຄິດເຊັ່ນນັ້ນ ນາງກໍ່ນັ່ງຮ້ອງໄຫ້ດ້ວຍຄວາມອາໄລ ນາງກອດລູກໄວ້ດ້ວຍ

ຄວາມເວທະນາສົງສານ ທີ່ພໍ່ແລະລູກຕ້ອງມາ ພັດ
 ພາກຈາກກັນ ບໍ່ມີໂອກາດເຫັນໜ້າກັນຈັກເທື່ອ ຄໍາ
 ມານາງກ່ອມລູກສຽງຮໍ່າໄຮ ຫລຽວເບິ່ງ ດາວຢູ່ເທິງ
 ຟາກຟ້າ ແລ້ວກໍຄິດນ້ອຍໃຈ ທີ່ຕ້ອງພົບກັບ ຄວາມ
 ໂສກເສົ້າ ຄວາມອາພັບອັບຈົນ ການພັດພາກຈາກ
 ກັນ ທີ່ບໍ່ມີວັນສິ້ນສຸດ ຍ້ອນຄວາມດໍາມິດ ຂອງເສັ້ນ
 ທາງຊີວິດຕັ້ງກ່າວ ນ້ຳຕາຂອງ ນາງໄຫລອາບ ແກ້ມ
 ເກືອບບໍ່ເວັ້ນແຕ່ລະວັນ.

ບາງຄັ້ງ ນາງກໍຄິດວ່າ ເຂົາອາດຍັງບໍ່ຕາຍຫາກ
 ແຕ່ຫລົງທາງ ຫລືຖືກຈັບເປັນຊະເລີຍ ກໍໄດ້ ເມື່ອຄິດ
 ເຊັ່ນນັ້ນນາງພໍອຸ່ນໃຈໄປໄດ້ໜ້ອຍໜຶ່ງ ແຕ່ຄວາມ
 ຫວັງເປັນພຽງແສງຮິບຮີຮຸ່ງພໍມຽງໆ ທ່າມກາງທະ
 ເລອັນກວ້າງໃຫຍ່ໄພສານ ຊຶ່ງຈະລັບຫາຍໄປໃນຂອບ
 ຟ້າ ໃນນາທີໃດນາທີໜຶ່ງ ເຖິງຄວາມຫວັງມີໜ້ອຍ
 ນາງກໍພາລູກຄອຍ ຄອຍດ້ວຍຄວາມເປັນຫວ່ງ ດ້ວຍ
 ຫົວໃຈຊື່ສັດ ຈາກວັນເປັນເດືອນ ຈາກເດືອນເປັນປີ
 ປີໜຶ່ງຜ່ານໄປ ປີສອງເຂົ້າມາ ພ້ອມກັບຫອບເອົາ
 ຄວາມຫວ່າງເປົ່າມາໃຫ້ ລ່ວງເຖິງປີສາມຍັງເຊັ່ນ
 ເດີມ ຄົງມີແຕ່ລົມແລ້ງພັດມາວີ່ໆ ເຫມືອນຈະເຕືອນ

ໃຫ້ນາງຊາບວ່າເຂົາຈາກໄປແລ້ວ ໂດຍບໍ່ມີວັນກັບມາອີກ ຖ້າເປັນເຊັ່ນນັ້ນແທ້ ຊີວິດນາງກໍເຫມືອນໄດ້ຈົມລົງກັ້ນເຫວລິກ ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມທຸກລະທົມ ຄວາມອັບໂຊກ ຄວາມອາພັບກັນດານ ແລະຄວາມເສົ້າທຸກຢ່າງ ທີ່ມະນຸດຜູ້ມີເວນກໍາ ຈະຕ້ອງຜະເຊີນຢ່າງຫລີກລ່ຽງບໍ່ໄດ້ ມັນຄືອະເວຈີຂອງຄົນເປັນໆ.

ແລະແລ້ວ ຕອນບ່າຍວັນຫນຶ່ງ ທ່າມກາງແສງແດດອັນຮ້ອນຂອງເດືອນເມສາ ຫລັງຈາກວັນອັນແສນນານທີ່ໄດ້ພັດພາກຈາກກັນ ເຂົາກໍກັບມາອີກ ເຂົາຄອນພົກ ມີຊ້າຍຈັບໄມ້ເທົ້າຢ່າງ ມາດ້ວຍຄວາມອິດເມື່ອຍ ໃສ່ຊຸດທະຫານເກົ່າໆ ຂາໂສ້ງກໍ່ຂຶ້ນໄປຢູ່ເຄິ່ງຫນ້າແຄ່ງ ເຫື່ອຍ້ອຍຕາມຫນ້າຜາກ ແລະຄໍ.

ຈັນແດງ ແລ່ນລົງຂຶ້ນໄດ້ດ້ວຍຄວາມດີໃຈ ແລະຮ້ອງຊື່ເຂົາຢ່າງແຮງໃຫ້ສົມໃຈ ເພາະວ່າ ບໍ່ໄດ້ເອີ້ນມາດົນແລ້ວ.

" ອ້າຍແຖມ ! ອ້າຍແຖມ ມາແລ້ວ ! "

" ແດງ ... ນ້ອງຮັກຂອງອ້າຍ "

ນາງໄປໂຈມເອົາພົກເຄື່ອງຂອງຈາກເຂົາແລ້ວ ກໍຊ້ວນໃສ່ແຂນ ຊູຂຶ້ນເທິງເຮືອນ.

" ຕ້າຍ ! ອ້າຍແຖມ ຈັ່ງແມ່ນຂ້ອຍຄິດຮອດເຈົ້າ " ນາງກ່າວຂະນະຂຶ້ນຂັ້ນໄດ.

ເຂົາເວົ້າຫຍັງເກືອບບໍ່ອອກ ເພາະເມື່ອຍຫລາຍ ທີ່ເດີນທາງໄກ ນາງຈັດແຈງເອົານ້ຳມາໃຫ້ກ່ອນ ແລ້ວກໍຊ່ອຍແກ້ເສື້ອ ຊ່ອຍຜັດວີໃຫ້ຫາຍຮ້ອນ ຢ່າງຖະນຸຖະຫນອມ.

" ນີ້ວະລູກ ໂທ່ ! ໂທ່ ໃຫຍ່ແລ້ວນໍ ! " ເຂົາເວົ້າແລ້ວຍື່ມກັບນາງ.

" ແມ່ນລະອ້າຍ ລູກຊາຍກໍາລັງນອນຫລັບ ຄືພໍ່ທຸກຢ່າງເລີຍ "

" ລູກມັນຕ້ອງຄືພໍ່ ໃຫຍ່ແລ້ວເປັນທະຫານ "

" ບໍ່ຢາກໃຫ້ເປັນດອກ ຄິດຮອດ ເປັນຫວ່າງ "

ນາງກ່າວແລ້ວ ກໍເຂົ້າເຮືອນຄົວ " ອ້າຍເຊົາເມື່ອຍຈັກຫນອຍ ນ້ອງຊິຫາພາເຂົ້າມາໃຫ້ກິນ "

ໃນຕອນແຮກ ການກັບມາຂອງເຂົາ ນໍາຄວາມຕື່ນເຕັ້ນດີໃຈມາສູ່ຄອບຄົວ ເຫລືອຄະນານັບ ມັນເຫມືອນວ່ານາງໄດ້ພົບກັບ ແສງສະຫວ່າງອັນເຈິດຈໍາຫລັງຈາກທີ່ຕ້ອງພົບພໍ້ກັບຄວາມດໍາມິດ ຂອງຊີວິດມາແລ້ວນານວັນ ນາງເລີ່ມມີຊີວິດຊີວາຂຶ້ນມາ ກອດ

ລູກແລ້ວ ກໍຫົວຫລິ້ນກັບຜົວຢ່າງມ່ວນຊື່ນ ສ່ວນເຂົາກໍ
ດີໃຈເປັນທຳມະດາ ເມື່ອມາພົບລູກ ແລະເມຍ ຫລັງ
ຈາກທີ່ພາກັນໄປດົນ ແຕ່ໃນສ່ວນເລິກ ມັນເປັນ
ຄວາມອຸກອັ່ງ ແລະຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ທີ່ພະຍາຍາມ
ບີບຫົວໃຈ ຂອງເຂົາໃຫ້ມຸ່ນທະລາຍ ເພາະຕົວເອງ
ໄດ້ທໍລະຍົດເມຍຜູ້ຊື່ສັດ ແລະລູກຜູ້ໄຮັດຮຽງສາ ນັ້ນຄື
ເຂົາໄດ້ມີເມຍໃຫມ່ຢ່າງຫລີກບໍ່ໄດ້ ເພາະສິ່ງແວດ
ລ້ອມ ແລະເຫດບັງຄັບ ເຂົາຄິດບໍ່ອອກວ່າຈະເຮັດ
ຢ່າງໃດດີ.

ແລະແລ້ວ ໂລກນີ້ໄດ້ຕັບມືດລົງອີກຄັ້ງນຶ່ງ ເມື່ອ
ເຂົາບອກຄວາມຈິງແກ່ນາງ.

" ໃນທີ່ສຸດ ອ້າຍກໍຂ້ານ້ອງທັງເປັນ ! "

" ອ້າຍເຮັດໄປດັ່ງນັ້ນ ກໍເພາະຄວາມຈຳເປັນ
ເພາະຄວາມໃກ້ຊິດ ຕອນນັ້ນ ອ້າຍຖືກສົ່ງໄປອົບຮົມຕໍ່
ທີ່ ຫລວງພະບາງ ອ້າຍບໍ່ມີຜີ່ນ້ອງຜູ້ໃດ ເລີຍໄປຜູກ
ກິນເຂົ້າເດືອນນຳຄອບຄົວຫນຶ່ງ ເຈົ້າຂອງເຮືອນເພິ່ນ
ບໍ່ມີລູກຊາຍ ເລີຍຜູກເອົາເປັນລູກ ຮັກ ອ້າຍຢູ່ນຳເພິ່ນ
ເກືອບຮອດປີ ເພິ່ນກໍບໍ່ເອົາເງິນນຳ ຄັ້ງຫນຶ່ງ ອ້າຍລົ້ມ
ປ່ວຍ ຕ້ອງນອນໂຮງໂຫມ່ ແມ່ຮັກ ເປັນຜູ້ເຮັດຂອງກິນ

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ